

Dr. Diószegi György Antal

A székely jelképekkel ékesített Hunyadi-felségcímerek egyetemes jelentősége

A székelység legfontosabb ősi jelképe a kék alapon ábrázolt Nap és Hold: így született meg a Székely Nemzeti Tanács zászlaja 2004-ben; majd pedig Székelyföld hivatalos zászlaja 2009-ben. A középkori „*Archiregnum Hungaricum*” címerjogi világa terén emlékeztetműveltségi alapvetésként fontos rögzíteni, hogy a székely civilizációs értéktáraink egyetemes jelentőségére mutatnak rá a jelen füzet címlapján látható képek!

A magyar Hunyadi-uralkodóház székely eredetét a polihisztor Zágoni Aranka György az 1811-ben megjelentetett művének címlapjára tette. Vajdahunyd lovagtermének és várkapolnájának sisakdíszes Hunyadi-családcímerei a gyűrűt tartó holló és az ősi székely jelképek együttes ábrázolásával valósultak meg Hunyadi János 1452-ig lezajló építkezései idején. Köpeczi Sebestyén József 1927-ben kiváló rajzokat készített Vajdahunyd várkapolnájának sisakdíszes Hunyadi-családcímeréről; valamint Mátyás király nyitott koronás országcímeréről, ami a brassói Fekete-templomban látható.

„*Ars Sacra*”: a „Szent Művészet” évszázadokon átívelő címerjogi értékvilága fényében érdemes arra a két címerre utalni, melyek jelképrendszerében a székely nagyszülőkre vonatkozó szeretetből fakadó archeogénuszi emlékeztetműveltség került megfogalmazásra. Az egyik a budavári Nagyboldogasszony-templomunkban található: az Igazságos Mátyás magyar királyunk által 1470-ben készíttetett koronás államcímerének legelőkelőbb, legfontosabb részét jelentő kék színű szív pajzsán a Hunyadiak ősi címermadara, a csőrében aranygyűrűt tartó holló a Nap és Hold székelycímeres ábrázolásával együtt került felmutatásra. A másik pedig Dr. Erdő Péter bíboros esztergom-budapesti érsek, metropolita címere ugyanezen címerjogi archeogénuszt jegyében született meg. A fenti címerjogi alapvetések a nemzeti összetartozásunk székely örökség-tárába tartozó XV. századi történelmi emlékeink körében kiemelt jelentőséggel bírnak. A középkori „*Archiregnum Hungaricum*” címerjoga igazolja a ma-

gyar Hunyadi-uralkodóház székel eredetét 1811-ben címlapra tevő polihisztor, Zágoni Aranka György tudománytörténeti alapvetését! A fent hivatkozott Mátyás-államcímér két üzenetet is hordoz: egyrészt ezen ábrázolás azt jelenti, hogy 1470-ben a székelcímeres jelképtár megjelenítésével Székelyföld felkerült a hivatalos magyar államcímerre; másrészt e címerművészeti megjelenítés által Mátyás király a székelcímeres jelképtárat a saját családja címerhasználati jogosultságaként is felmutatta, ami a középkori címerjog alapján azt jelenti, hogy archeogénuszi tanúságot tett a magyar Hunyadi-uralkodóház székel eredetéről.

Az 1902-ben felavatott kolozsvári Mátyás-emlékmű talapzatát ékesítő koronás államcímér szívpajzsa is egyetemes jelentőségű a nemzeti összetartozásunk értékvilágában. A címerjog a nemzeti emlékeztetmíveltség azon értékes tudástárat megtestesítő tudományterülete, melynek kimagasló jelentősége van a magyar Hunyadi-uralkodóház székel eredete terén.

Alapvetésként indokolt rögzíteni, hogy a legfontosabbak a XV. századi források, melyek értelmezési kereteit azon legmagasabb tudományosság szintjén kell meghatározni, melyben a címerjog hatalmas jelentőséget képvisel. A középkori „*Archiregnum Hungaricum*” államéletét meghatározó családok eredetkutatása tárgykörében a kutatások alapjait a korabeli levéltári források jelentik. Ezen források között kiemelt fontossággal bírnak azon királyi adománylevelek, melyek az érintett család címeréről adnak történelmileg hiteles tájékoztatást. E körben a címerbővítést tartalmazó királyi adománylevelek pedig a legértékesebb források, mivel ekként az ősök jelképeire olyan adatok nyerhetők, melyek a korábbi (akár évszázadokon átívelő) címerhasználati örökség történelmi jelentőségére világítanak rá. Hunyadi János címerhasználatára tárgykörében az 1453-as királyi adománylevél azért fontos, mivel ezen sisakdíszes címerábrázoláson a csőrében gyűrűt tartó ágon ülő holló úgy szerepel, mint a Hunyadiak őseinek címermadara. A címerjog jelentősége kapcsán fontos rögzíteni, hogy a magyar Hunyadi-uralkodóház székel eredete tárgykörében az ősi családi címer és ennek címerkialakításai kimagasló értéktárat mutatnak fel a tanúságtétel okán! E tárgykörben azon címerkialakítások a legfontosabbak, melyek a székel címer jelképeivel ékesítettek, s ekként térnek el az 1453-as királyi adománylevélben adományozott címertől.

A középkori „*Archiregnum Hungaricum*” állam- és jogrendjénél ősből a székelység jogrendje és címerének jelképrendszere, és ekként egyetemes jelentőséget képviselt a középkori magyar címerjog világában. Címerjogi alapvetésként indokolt rögzíteni, hogy a címerhasználat lényege a tanúságtétel, tehát a címerjogi értelmezési keretek meghatározásakor a heraldika és a genealógia

külön is izgalmas és egymást erősítő tudományterületeit fontos az összefüggések mentén elemezni. A jogtörténet különleges emlékeztetmíveltséget felmutató tudományterülete a heraldikai és a genealógiai összefüggések terén irányadó címerjog.

I. A magyar Hunyadi-uralkodóház székely eredete az archeogenetika és a felsőcímereik fényében!

A székelység valós történelmének számos eleme „*fehér folt*” lett a pártállami agyonhallgatás és tiltás következményeként: az 1945. április 4. és 1985. április 4. közötti évtizedekben e körbe került a Hunyadiak eredetével kapcsolatos minden meghatározó adat és tény. A Kádár-rendszer tabutémái körébe tartoztak a határon kívüli magyarok, és különösen a székelyek sorsával és történelmi örökségük jelentőségével összefüggő tények, valamint az ezzel kapcsolatos heraldikai és genealógiai tudástár is. 1945. április 4. után a Hunyadiak eredetére vonatkozó történettudományi vélemények arra is rávilágítanak, hogy ezek megfogalmazásakor teljességgel ismeretlenek voltak e magyar uralkodóház székely eredetének és a felsőcímereik összefüggéseinek a tudástárai! A Hunyadiak eredetkutatása terén elért világhírű tudományos eredményei kapcsán a **Magyarságkutató Intézet** (többek között) az alábbiakat tette közhírré 2022. november 18-án: **„Azonosítottuk a Hunyadiak és a Corvinok genetikai örökségét”**. *„Magyar-horvát nemzetközi kutatás keretében, a Magyarságkutató Intézet vezetésével, archeogenomikai vizsgálatokkal került meghatározásra a Hunyadi leszármazottak genetikai származása. Az eredményeket a Heliyon nemzetközi szakfolyóiratban közzétették, amely itt érhető el. A kutatás előzményei: a magyar történelmi uralkodóházak vizsgálatait 2014-ben Prof. Dr. Kásler Miklós és munkatársai dolgozták ki és indították el, majd 2019-től a Magyarságkutató Intézet folytatja ezeket a kutatásokat. 2020-ban Prof. Dr. Kásler Miklós miniszterként kezdeményezte a Hunyadi-ház archeogenetikai vizsgálatát, amelynek keretében zajlottak egyeztetések a varasdi püspökkel. A sikeres tárgyalásoknak köszönhetően tudománydiplomáciai sikerként kerülhetett sor a lepoglavai sír felnyitására.”* „A kutatás során sikeresen azonosítottuk a Hunyadiak utolsó két férfi leszármazottját. A publikációban leírt adatok alapján archeogenetikai vizsgálatokkal azonosíthatóvá váltak a Hunyadi-ház felmenőinek maradványai.” (1) Milyen munkát végzett el a Hunyadiak eredetkutatása terén a hazai történettudományi intézményrendszer a Magyarságkutató Intézet 2022. november 18-án közhírré tett archeogenetikai kutatási eredményei óta? Mátyás király

névnapja és „*A Kommunizmus Áldozatainak Emléknapja*”, 2024. február 25. volt az a nap, amikor a fenti tudománytörténeti kérdést fölvettem önmagamnak. A válaszkérés során jómagam nem találtam a hazai történettudományi intézményrendszerben megszülető olyan írást, tanulmányt, ami 2022. november 18. után az archeogenetikai eredmények alapján a legmagasabb szintű értelmezési keretek meghatározására törekedett volna a Hunyadiak eredetével összefüggésben. Csupán abban bízhatom, hogy folynak azóta ilyen történettudományi munkálatok, ám erről jelenleg még nem született híradás. Rendkívül súlyos mulasztás lenne, ha ilyen történettudományi munkálatok mégsem folynának, hiszen a XXI. századi világhírű archeogenetikai eredmények révén valójában egy teljességgel új primér forrás teremtődött. Az 1473-ban született Corvin János (Lepoglavában megőrzött sírhelyén fennmaradt) kegyeleti öröksége ugyanis a lehető legszemélyesebb tanúságtételt jelentő archeogenetikai forrást képviseli az ősei származásával kapcsolatban. A Hunyadiak eredetével összefüggésben ezen archeogenetikai eredmények révén immár háromra emelkedett a XV. századi szakrális terekben fennmaradt primér források száma. A másik két forrást a Hunyadiak felségcímerei jelentik! A magyar Hunyadi-uralkodóház székel eredetét szakrális terekben felmutató XV. századi források két legfontosabb emléke közül az egyik Hunyadi János kormányzó vajdahunyadi várkápolnájában található 1446 óta, a másik pedig Mátyás király akaratából 1470-től a budavári Nagyboldogasszony-templom harangtornyát ékesítette. E Hunyadi-felségcímerek szintén a legszemélyesebb tanúságtételt jelentő XV. századi primér források közé tartoznak, mivel genealógiai címerminőséget is képviselnek. A „*kereszténység védőpajzsa Magyarország*” volt a XV. században, amikor az Európát megvédő genealógiai Hunyadi-felségcímerek a fenti szakrális terekben felmutatásra kerültek Hunyadi János kormányzó és Mátyás király napjainkban is világhírű uralmi központjainak szakrális tereiben. A fentiekre tekintettel indokolt rámutatni arra, hogy kizárólag az tekinthető tudományos állításnak a Hunyadiak eredetével kapcsolatban, ami a fenti 3 primér forrás alapján kerül megfogalmazásra. E körben kizárólag az tekinthető történettudományi állításnak, ami a fenti 3 primér forrás, valamint a korabeli írott források közé tartozó 1409-es adománylevél és Thúróczy-krónika által rögzített adatok értelmezési kereteit a XV. századi keresztény reneszánsz műveltség klasszika-filológiai összefüggései alapján határozza meg. A Hunyadi-uralkodóház eredete tárgykörében folytatott kutatások kapcsán a XXI. századi tudományosság interdiszciplináris és multidiszciplináris összefüggéseinek felmutatása alapjárá a XV. századi keresztény reneszánsz műveltség korától a XIX. századig meglévő magyar kultúrhéroszi archeogénus

által képviselt akadémiai emlékeztetmíveltséget indokolt megtenni! A fenti szempontrendszerért azért indokolt kiemelten hangsúlyozni, mivel az 1945 utáni pártállami diktatúra államhatalmi intézményrendszerének 1989-ig sikerült „a múltat végképp eltörölni” a nemzetellenesség és keresztényellenesség alapvetései mentén megszervezett oktatási rendszer és tankönyvállomány révén. E körben indokolt felvázolni azon sarokpontokat, melyek a Hunyadi-uralkodóház eredete tárgykörében folytatott kutatásokat valójában ellehetetlenítették. Magyarország 1945. április 4. után a szovjethatalom által megszállt ország lett: a szellemi honvédelem nemzetet és hazát szolgáló történettudomány tudósainak életművére is 4 évtizeden át kihatottak e megszállás borzalmas emlékei. Az 1945 utáni pártállami diktatúra történelemhamisító voltának számos eleme már közismert a XXI. században. A korabeli „*agyonhallgatás*” szó szerint is értelmezendő, melynek jelképes dátuma 1985. április 4., mivel e napon kerültek bemutatásra a Szovjetunió előtt tisztelgő néphadsereg díszszemléjén azon Hunyadi-hadizászlók, melyeken valójában a magyar hadművészeti értéktártól teljességgel idegen címerábrázolások kerültek elhelyezésre. 1985. április 4. óta e rekonstruált zászlók következményeként az a helyzet immár 4 évtizede, hogy a nemzet számára oly fontos és szakrális terekben felmutatott XV. századi Hunyadi-felsőcímeres teljességgel ismeretlen emlékké váltak a magyar történettudomány nézetrendszerében. 1985. április 4. óta az a helyzet alakult ki, hogy a királyi hatalommal felruházott Hunyadi János kormányzó 1446. évi genealógiai címere és Mátyás király 1470. évi országcímerének genealógiai szívpajzsa semmilyen módon nem váltak értelmezési keretté azok számára, akik az elmúlt 4 évtizedben bármilyen véleményt megfogalmaztak a Hunyadiak eredetével kapcsolatban! „**A Hunyadiak eredete**” címet viselő híradásában a Magyarságkutató Intézet (többek között) az alábbiakról adott tájékoztatást 2022. november 27-én: „**Ősi európai genomösszetételűek a Hunyadiak, a Kárpát-medencéből eredeztethető mintákkal mutatja a legmagasabb genetikai hasonlóságot.**” (2)

II. Hunyadi János édesapja, Vajk is lovasíjász volt!

Marosvásárhelyen 2022 júliusában felavatásra került Hunyadi János mellszobra. Bocskai Vince szobrászművész ezen alkotását azért is fontos megemlíteni, mert e város ékessége a polihisztor Zágoni Aranka György egész alakos szobra is, mely tudósunk 1811-ben megjelentetett művében a magyar Hunyadi-uralkodóház székely eredetét hangsúlyozta. Nemzeti összetartozásunk székely örökségterén a lovasíjász hadművészet határvédelmi jelentősége

egyetemes értéktárat képviselt a középkori keresztény Európa védelmében! Alapvetésként indokolt rögzíteni, hogy természetesen Hunyadi János édesapja, Vajk is lovasíjász volt! Apáról fiúra szálló tudástárként értelmezendő a lovasíjász hadművészetünk: ezen minőségünk egyetemes történelmi jelentőségének felmutatása körében igen fontosak a nemzeti öntudatunkat erősítő XXI. századi tudományos kijelentések, melyre jó példa a következő megállapítás is! *A „székeltektől tanulta Hunyadi János a lovasíjász hadviselést, hiszen akkor a székeltek voltak a kelet és nyugat legjobb íjásza”*: ezt rögzítette 2021 márciusában Székelyudvarhelyen tartott előadásában Dr. Hidán Csaba László történész azon a rendezvényen, ami *„Takaró Mihály irodalomtörténész közreműködésével” a „Nemzetstratégiai Kutatóintézet és az Orbán Balázs Intézet által életre hívott Orbán Balázs Akadémia égisze alatt”* szerveződött meg. (1) Az évezredekén átívelő őstörténeti gyökerekből táplálkozó hadművészeti archeogénuszt felmutató XV. századi lovasíjász huszárságunk olyan hadrendi szervezettséget és hatékonyságot képviselt, melynek legfőbb értéke a távolsági hadviselésünk során mutatkozott meg. A Hunyadiak különleges értéktárat képviselnek a nemzeti összetartozásunk terén, mert e család minden nemzedéke a hazafiság eszményét mutatja föl a XXI. századi nemzedékeinknek is! Andor József (1871–1918) főgimnáziumi tanár, irodalomtörténész, regényíró, tankönyvíró 1904-ben a következőket rögzítette: Hunyadi János édesapja, *„Vajk Zsigmond szolgálatába állott és 1409-ben Hunyad várát kapta az ilyen adománnyal járó magyar nemességgel együtt”*. (2) A XV. századi nemzetünk lovasíjász haderejének csatateri jelentőségére is indokolt rámutatni Albrecht Dürer 1517-ben alkotott metszete nyomán, melynek hagyományos viseletben ábrázolt XVI. századi magyar lovasíjásza hátrafelé nyilazó voltában különleges hadművészeti értéket képviselt a kereszténység védelmében. E kiváló műalkotás alapul vételével készült az a kép, ami Hunyadi János édesapja, Vajk lovasíjász hadművészete és a XV. századi forrásokban is megörökített csatateri vitézsége előtti tisztelet fontosságát kívánja felmutatni. Dürer metszetéhez képest két fő változtatás látható ezen újdonságot jelentő képen: egyrészt hagyományos magyar bajusz ékesíti az íjfeszítő vitéz arcát; másrészt a lovasíjász mellkasára felhelyezésre került az a család eredetét igazoló székel jelképes címer részlet, melynek teljes címerképe Hunyadi János építkezései révén Vajdahunyad várkapornájában látható 1446 óta. Köpeczi Sebestyén József 1927-ben kiváló rajzot készített ezen genealógiai Hunyadi-címerről, melyen a fekete holló a Nap és Hold székelcímeres ábrázolásával együtt került ábrázolásra. *„Égből szállt le” a székel „fekete holló” a lovasíjász őseink korában!* A székel népélet művelődéstörténeti jelentősége kimagasló értéket képvisel nemzeti

történelmünkben, melynek örökségtárában megtalálható a fekete holló szakrális jelképi volta! „*Dali tánc*”: a kolozsvári születésű Csiky János (1873–1917) a régi magyar népzene emlékeinek felkutatásában és feldolgozásában hatalmas munkát végző, valamint az Ethnographiában, a Magyar Könyvszemlében, a Magyar Közéletben és a Zeneközlönyben számos publikációt jegyző zenei szakíró, zeneszerző, zenetudós, egyetemi tanár erről azt fogalmazta meg, hogy a székely „*csúrdöngölők*” dallamához hasonlít. Az „Égből szállt dali madár” kezdetű magyar dallamot 1583-ban jegyezték le: Csiky János szerint ez „*a szöveg a dallamnál régebbi*”, melynek bizonyítéka az, hogy „*Égből szállt le a regösök csodafiú szarvasa, Szép Júliában a csillagos bárány, egy másik énekben a fekete holló*”. (3) E székely összefüggésekre is rámutató szakrális alapvetések okán indokolt arra is utalni, hogy a Mátyás-templom tetején is látható a holló ábrázolása. A keresztény világképben a holló jelképként Isten gondoskodó szeretetét fejezi ki. A középkori keresztény világunk jelképrendszere és fogalmi világa kapcsán indokolt hivatkozni a következő adalékra is. A Magyar Katolikus Lexikonban a „*divinatio*” szócikk szerint e szó gyökerének az a jelentéstartalma, hogy az emberek számára „*az istenek jelek által tudtul adják, mit tegyenek vagy kerüljenek, felfedik a rejtett dolgokat*”. A fontos hírt hozó holló jelképi világa kapcsán igen lényeges, hogy „*isteni jelnek számított a madár*”. „*Faja, repülésének iránya, leszállása, éneke mind értelmezhető jel volt.*” A „*holló hangja*” is „*jel volt*”! A nemzeti emlékezetműveltségünk fogalmi köreinek egyetemes jelentőségére mutatnak rá a fenti alapvetések, ami azért is fontos, mivel a holló jelképi értelemben az igazság eszményét személyesíti meg. „*Hollós Mátyás*”, „*Corvinus Mátyás*”, „*Igazságos Mátyás király*”: a fentebb hivatkozott alapvetések szerint e megnevezések azonos jelentéstartalmat hordoztak a XV. század szakrális világképében. A holló és a csőrében lévő arany azon gazdagság jelképe, mely összetett értelmében az igazság eszményében élő és cselekvő emberi minőség örök érvényű értékvilágára mutat rá. A Hunyadiak székely jelképekkel ékesített címerében a holló lábai alá helyezett faág kapcsán érdemes ezen összetett jelképrendszer további üzenetére is utalni. Egyrészt a székely lovasíjász határvédelmi rendszer lényegét jelentő lármafa jelt adó hadászati jelentőségét mutatta föl Nap és Hold közismert jelképei által. Másrészt (ezen hadszervezői üzenetet erősítve) a velük együtt ábrázolt jeladó madár, a faágon ülő holló, azaz a Hunyadiak ősi címermadara révén archeogénuszi tanúságot tett a magyar Hunyadi-uralkodóház székely eredetéről; és ekként a határvédelmet évszázadokon át remekül biztosító lovasíjász székely világ ezen ősi címeréről és a székely jogrend kiemelt voltáról is! Márciusi ifjaink 175 évvel ezelőtti korszelleme kapcsán indokolt arra is rámutatni,

hogy báró Nyáry Albert (1828-1886) történész, levéltáros, heraldikus és a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja is volt. E tudósunk „A heraldika vezérfonala” (Bp., 1886.) címet viselő művében ezt rögzítette: a beszercei grófságról szóló 1453-as királyi adománylevél kapcsán az a legfontosabb, hogy ezt a Hunyadiak teljességgel mellőzték, mivel a „*Hunyadi-ház*” 1453 után is „csak egyszerű ősi címere mellett maradt”. (4) Az 1453-ban adományozott „*címer nem szorította ki az ősi, csak hollós családi jelvényt*”. „*Hunyadi János többször használ csak hollót ábrázoló (tehát az oroszlanos címerbővítést nem feltüntető) címeres pecsétet 1453 után is*”. (5) A „*beszercei öröklődő grófságot*” adományozó 1453-as királyi oklevél „a magyar alkotmányos életben addig példa nélkül állott”, mivel e „címmel területiális uralmat” kívánt megteremteni az uralkodó, hogy ekként egyfajta „*hűbéri esküben kifejeződő, tisztán személyes kapcsolat*” teremtsé. (6) A középkori „*Archiregnum Hungaricum*” jogállami minőséget képviselt, és nem pedig a hűbéri rendet: címerjogi alapvetésként indokolt felmutatni, hogy az 1453-as királyi adománylevél kibocsátása a jogrendünk elleni tudatos támadást jelentő jogsértő cselekedet volt.

Báró Nyáry Albert 1886. évi címerjogi alapvetései nyomán igen fontos azt rögzíteni, hogy a vajdahunyadi várkapolnának az 1446. évi székel jelképekkel ékes genealógiai címere volt látható Hunyadi János zászlaján az 1456. évi nándorfehérvári diadal kivívásakor!

Az egyetemességet célzó művészetben a történelmi hűség a lényeg, hiszen az érzelmekre ható és gondolatot teremtő élmény által érzékelt hősi teljesítmény ekként méltó módon válik alkotóerővé a nemzeti öntudatunkban. A székel vitéséget bemutató történelmi filmeknél is a hitelesség a legfontosabb! A vajdahunyadi várkapolnának az 1446. évi székel jelképekkel ékes genealógiai címere nyomán készült el Mátyás király azon országcímérének szív pajzsa is, ami a Nagyboldogasszony-templom harangtornyát ékesítette 1470-től kezdve. A történelmi hűség a nemzet alkotóerejének legértékesebb emlékeztetőműveltségi alapja; és e téren is kiemelt jelentőséget képviselnek a székel jog és címerhasználat különleges emlékei!

A címerter (heraldika) legfontosabb területe a címerjog, ami a címerviselési joggal és történelmi háttérével foglalkozó tudományterület. Alapvetésként fontos rögzíteni, hogy a címerjog nem tűrt el semmiféle önkényes címerhasználatot; és a címerbitorlás olyan jogsértő magatartásnak számított, ami büntetést vont maga után. A címerviselési jog vagy az ősök szokásjogi hagyományából fakadt; vagy pedig az uralkodó által okiratban rögzített adománycímer által jött létre. Ezen alapvetés jegyében indokolt a királyi adománylevél által adományozott 1453-as címerbővítés Hunyadi-hollójára utalni, mivel ez nem

az uralkodó akaratából, hanem az ősök szokásjogi hagyományából eredt! E címerhasználati jogosultság a Hunyadi-nemzetség tagjai körében azt jelenti, hogy a címerükkel, mint a saját jelképükkel bírtak. A címerjog szerint mindig a jelentősebb címert illeti a főhely, ami az 1470-es Mátyás-államcímernél is azt jelenti, hogy a magyar király családi címere a boglárpajzsra került. A címerviselési jog lényege, hogy az e jogra való jogosultság jogrendi bizonyítottsága, ami hatalmas értéküzenetet hordoz a Mátyás-államcímer kék színű boglárpajzsán a csőrében gyűrűt tartó holló, valamint az ősi székely jelképeket megtestesítő Nap és Hold ábrázolása okán; mivel ez nyilvánvalóan címerbővítést jelent az 1453-as Hunyadi-címerhez képest. Uralkodói adománylevél nélkül került sor Mátyás király ezen archeogénuszi címerbővítésére, ami a címerjog értékvilágára tekintettel kizárólag azért valósulhatott meg, mert e címerhasználati jogosultság a székely ősök szokásjogi hagyományából fakadt! Különleges értéket képvisel, hogy Székelyföld címere, a székelység jelképtára is feltüntetésre került az 1470-es Mátyás-koronás államcímeren, hiszen ezen a legmagasabb szintet jelentő hivatalos címer szív pajzsán való megjelenítés a nemzetközi diplomáciai színterén is egyetemes jelentőségű heraldikai örökséggé tette e határvédő nemzetrészünk ősi székely jogrendi minőségét! Címerelméleti, címergyakorlati és címerművészeti szempontból is fontos ábrázolás valósult meg Budavári Nagyboldogasszonyunk templomának tornyán, ami egyrészt a magyar címertudomány tágabb összefüggései révén is elemzendő tárházat képez (pl. címerjog, címerviselés joga, címerek jogérvényesítő ereje, címerviselésre vonatkozó szabályok, címertörténet, címerismeret); másrészt a heraldika és a genealógia összefüggésrendszerére is rámutat. A nemzeti összetartozásunk székely örökségtárának a XXI. századi felmutatása terén és a Hunyadi-film kapcsán is kiemelkedő fontossággal bír, hogy 1470-ben a heraldika eszköztára révén Mátyás király olyan genealógiai alapvetést felmutató koronás államcímerrel helyeztetett fel a Budavári Nagyboldogasszony-templom harangtornyára, ami legmagasabb szintű archeogénuszi tanúságtételként rögzítette a magyar Hunyadi-uralkodóház székely eredetét!

III. A székely történettudományi értéktár egyetemes jelentősége!

2004. december 5.: e nap örök figyelmeztető jel arra, hogy az 1945 utáni pártállami diktatúra oktatási rendszerének keresztényellenes, internacionalista és nemzetellenes látásmódja a XXI. században is árnyékként vetül a társadalmi valóságra. E súlyos árnyék felszámolását teszik lehetővé az utóbbi évek kutatásai nyomán napvilágra került azon tudományos eredmények, melyek a

keresztény értékrendet képviselő történelmi hűség jegyében remek tudástárat felmutató tananyagként fognak szolgálni a következő nemzedékeink számára. E tárgykörben a a székel történettudományi értéktár egyetemes jelentőséget képvisel! A Hunyadiak magyar eredete kapcsán kiemelkedő jelentőségű írást jelentetett meg a Magyarságkutató Intézet (MKI). 2022. december 15-én az MKI főigazgatója, „Dr. Horváth-Lugossy Gábor az alábbi kijelentést tette”: „az archeogenetika kutatási eredményei” is „megerősítik a Hunyadiak származására vonatkozó eddig is képviselt magyar álláspontot”. „Neparáczki Endre kifejtette”, hogy „a teljes örökítőanyag leolvasása után a genomadatok azt igazolják hogy a Corvinok a legközelebbi genetikai rokonságot a Kárpát-medencéből eredeztethető európai neolit és ősi magyarországi mintákkal mutatják”. Dr. Vizi László Tamás tudományos főigazgató-helyettes az alábbi kijelentést tette: „nem igaz a román és szerb genetikai vonalvezetés sem”. „Hunyadi János havasalföldi eredete kapcsán” Hidán Csaba vezető kutató a következőket hangoztatta: „a Thúróczy-krónika „fényes havasalföldi származásuként” ír Hunyadi Jánosról”; és „Havasalföld elnevezése” valójában „Ungro-Valachia”, mely térség „egészen a 19. századig rendelkezett magyar lakossággal”. (1) Kiemelkedő jelentőségű világképi megújulást fog hozni a Magyarságkutató Intézet fent hivatkozott bejelentése, melynek elemzése terén az alábbiakban részletezett emlékeztetmíveltségi alapvetésekre is indokolt rámutatni. Havasalföld (Oungrovlachia) magyar öröksége tárgykörében Domokos Pál Péter „A moldvai magyarság” címet viselő hatalmas jelentőségű művében írt arról, hogy a középkori „Magyarország és a havasalföldi vajdaság viszonyát” illetően fontos, hogy „Thessalia prefektusa 1343. évi okmányában így rendelkezik”: „Vlachia neve ezentúl Ungrovlachia, hogy különbözzék Thessaliától, illetve Moglenától” „Ungrovlachia”: e „történelmi-földrajzi nevet” illetően és „Ungrovlachia vajdái” történelmi világa kapcsán fontos alapvetés, hogy e térség vezetői „Magyarországra támaszkodva emelkedtek föl”. E hatalmi világ lényegét a térség „Ungro-Vlachia” elnevezése tanúsítja, amelyet az itteni „vajdák saját okleveleikben használtak”. A „vajdák címük szerint is a magyar király hűbéresei, sőt tisztviselőiként jelennek meg”. A „vajda elnevezés nem önálló uralkodót jelöl”. Az „Ungrovlachiában élő katolikusok az egyházi jog szerint az erdélyi püspökség alá tartoztak”. (2) E középkori tárgykör értelmezési kereteinek a felvázolásakor indokolt a XI-XV. századi székelység azon történelmi örökségeire rávilágítani, melyeknek a Kárpátok mindkét oldalán egyetemes jelentőségű értéktárai természetesen közsímetek a tudományos életünkben! A Magyarságkutató Intézet (MKI) fent idézett archeogenetikai eredményei különleges jelentőséggel bír-

nak a XXI. századi nemzeti önismeretünk terén! Pár héttel később egy újabb magyar tudományos siker született, melyben (többek között) az alábbiak kerültek megfogalmazásra: „Az ELKH Bölcsészettudományi Kutatóközpont Archeogenomikai Intézet (BTK AGI) munkatársainak vezetésével ősi apai és anyai leszármazási vonalakat vizsgáltak az erdélyi Székelyudvarhely térségében.” „A FILOGENETIKAI ELEMZÉSEK MEGERŐSÍTETTÉK EGYES ANYAI ÉS APAI VONALAK FELTÉTELEZETT KELETI EREDETÉT, ÉS NÉHÁNY ESETBEN EZEK A NÉPVÁNDORLÁS KORI (KR. U. 5–9. SZÁZAD) ÉS A MAGYAR HONFOGLALÁS KORI (KR. U. 10. SZÁZAD) NÉPESSÉGBŐL SZÁRMAZÓ ŐSI DNS-ADATOKKAL IS KAPCSOLATBA HOZHATÓK.” (3) A fenti két híradás alapján remek érzés arra utalnom, hogy a magyar Hunyadi-uralkodóház székely eredetének egyetemes jelentősége terén kimagasló értéktárat képviselő tudománytörténeti alapvetést mutatnak föl a fenti idézetek, hiszen ekként számomra nyilvánvaló módon kiderült, hogy valójában egy irányba mutatnak a Magyarságkutató Intézet (MKI) archeogenetikai kutatásainak és az ELKH Bölcsészettudományi Kutatóközpont Archeogenomikai Intézet (BTK AGI) vizsgálatainak az eredményei. A fent hivatkozott idézetek egymást erősítő voltára tekintettel „a Kárpát-medencéből eredeztethető európai neolit és ősi magyarországi mintákkal” kapcsolatban ugyanis igen fontos rámutatni arra, hogy amikor a rendelkezésre álló adatokat „populációgenetikai és filogenetikai módszerekkel értékelték a székelyekhez földrajzilag vagy történetileg kapcsolódó modern és ősi populációk összefüggésében”, akkor a leglényegesebb tudományterülethez érkeztünk el. Ez ugyanis az V-XV. századi székelység azon történelmi örökségeire világít rá, melynek a Kárpátok mindkét oldalán egyetemes jelentőségű értéktárai közismertek a tudományos életünkben. A székely önazonosság történettudományi alapvetése, hogy Attila király halála után a Kárpát-medencében lezajló V. századi hun testvérháború következményeként kerül a Kárpátokon túlra Attila királyunk fia, Csaba királyfi, aki 15 évvel később már a Szkítiában élő hun nagyapja országában éli életét. A nemzeti összetartozás székely örökségtárába tartozó történelmi emlékek körében a VI-IX. századi szkíta-hun-magyar azonosság mindazon adatait indokolt alapvetésként felmutatni, melyek Anonymustól kezdve a XIX. századi kultúrhéroszaink világáig akadémiai szinten is közismertek voltak! A magyar nemzeti értéktár székely öröksége tárgykörében fontos, hogy Dr. Teiszler Éva tudományos munkatárs a „Mit tudhatunk a Hunyadiak származásáról?” című előadásában (többek között) a következő sarokpontokat fogalmazta meg 2021 júliusában: Az „kérdéses”, hogy „mit értünk az alatt, hogy vlah”; de „nemzetiséget nem tudunk mögé tenni”. (4) A fenti idézetekre te-

kinttellel fontos rögzíteni az alábbi magyar jogrendi és hungarobizantinológiai alapvetéseket! A görög vlachosz szó pásztort jelent. E görög szóból ered a csak a magyar jogrendben létező „*ius valachicum*”, azaz a pásztorjog szó. A XIV. századi Havasalföld görög neve Oungrovlachia, ami magyarul Magyarpásztorföld jelentéssel bír: ez volt a Kárpátokon túli magyar lovasíjász nemzetségek nagy szabadságban élő nagyállattartó pásztorvilága, melynek legszervezettebb határvédelmi katonai erejét a havasalföldi Székely megye biztosította. A XIV. századi Havasalföld (Argyas, Árgyasudvarhely) magyar alapítású püspöksége szintén alapvetést jelent a magyar Hunyadi-ősök székely eredete terén! E tárgykörben Várdotfalva nevezetes szülötte, Domokos Pál Péter (1901–1992) Széchenyi-díjas tanár, történész, néprajzkutató, a csángók történetének, kultúrájának kutatója kiemelkedő jelentőségű történettudományi alapvetéseire is indokolt rámutatni. Domokos Pál Péter „*A moldvai magyarság*” címet viselő hatalmas jelentőségű művében az alábbi összegzést fogalmazta meg: fontos XIV. századi forrás az a „*Párizsi Királyi Könyvtárban található kézirat*”, melynek „*Anonymi descriptio Europae Orientalis*” címet viselő részében részét egy „ismeretlen dominikánus írta 1308-ban”. E részből megismerhető „*Magyarország 1308 körül*” fennálló földrajzi helyzete. Különösen fontos a „*IX. Siculi=Székelyek földje*” és a „*X. Sicurrite=Securitas - Határvédés (?)*” térségek ábrázolása. A „*Siculiá*”-t, azaz „*Székelyföldet követő, „Sicurrite” szóval jelzett rész alatt*” ugyanis van egy olyan „egymástól elválasztó megyényi terület”, amelynek „*északi határa a Kárpátgerinc, törzse pedig délkeletre, Havasalföldbe nyúlik*”. „*A terület „Sacueni” neve nyilván alapító lakóira, a székelyekre hívja fel a figyelmet.*” A tudományos életben e „rész” „*Sacueni*” néven az egyik legrégebbi megyeként emlegeti”. (5)

IV. „LÁTHATÓVÁ KELL TENNI SZÉKELYFÖLDET A NAGYVILÁG SZÁMÁRA IS”!

Tisztelet és megbecsülés illet mindenkit, akik az az elmúlt évszázadok során a haza és a nemzet eszménye, valamint a történelmi hűség jegyében álltak ki a csatatéri hőseink méltó emlékezte terén, ami egyetemes jelentőséggel bír a XXI. századi szellemi honvédelem terén!

2024. január 3-án a Székely Nemzeti Tanács elnöke, Izsák Balázs a következő alapvetést fogalmazta meg: „*láthatóvá kell tenni Székelyföldet a nagyvilág számára is*”. (1) E méltó évkezdeti értéküzenet jegyében fontos utalni arra, hogy 2004. január 17-én a Székely Nemzeti Tanács elfogadta Székelyföld autonómiájának statútumtervezetét. Az elmúlt 2 évtized során számos remek

kezdeményezésre és eseményre került sor a fenti célkitűzés megvalósítása céljából, melyre tekintettel fontos rámutatni arra, hogy kiemelkedő lehetőséget biztosítanak a történelmi filmek is! A világhírű archeogenetikai eredményekkel különleges tudománytörténeti áttörést jelentő eredményeket felmutató Magyarságkutató Intézet (MKI) *„Filmre vitt történelem”* címmel tudományos konferenciát tartott 2023. december 5-én. Az évszázadokon átívelő történelmi látásmód okán indokolt rámutatni, hogy az 1920-as trianoni kényszerdiktátum rettenetes következményeként Magyarország olyan *„harapófogóba került”*, melynek iszonyatos nyomásai ellenében a XXI. században a legfőbb gyógyír a nemzeti összetartozás eszményét felmutató művelődéstörténeti gyökereinkben rejlik, melynek sarokkövein alapulva van mód megteremteni a magyar történelmi filmek aranykorát! A történelmi hűség eszménye kapcsán indokolt rávilágítani arra is, hogy a szellemi honvédelem terén a legtermészetesebb elvárás, hogy a tudomány és művészet együttműködése nyomán a filmvilág teljesítménye révén a XXI. századi nagyvilág a legmagasabb szintű alkotói értékelmutatás által értesüljön hazánk és nemzetünk történelmi szerepéről, és egyetemes jelentőségű hőseink példaképi jelentőségéről. E tárgykörben a nemzeti összetartozás székely öröksége külön is rendkívül fontos értéktárat képvisel! Tisztelet és megbecsülés illet mindenkit, akik az 1945 utáni pártállami diktatúra évtizedeiben is a XIX. századi kultúrhéroszaink emlékeztetmíveltségi öröksége jegyében teremtettek és alkottak a magyar nemzeti szellemi honvédelem egyetemes jelentőséget képviselő értékvilágában! A *„Tündérkert”* történelmi kalandfilmsorozat kapcsán egy híradásban (többek között) az alábbiak kerültek megfogalmazásra: *„Magyarország harapófogóba került. A darabokra szakadt országot nyugatról a Habsburgok, keletről a törökök szorongatják. A két hatalmas birodalom közé ékelődött be a szabad magyarság utolsó bástyája: Erdély.”* *„A tét: a magyarság megmaradása.”* (2) A XXI. században akkor beszélhetünk a magyar történelmi filmek aranykoráról, amikor a haza és a nemzet eszményét felmutató erőforrásként születnek meg a művészeti alkotások. A nemzetben gondolkodó alkotók értékelvű tevékenysége révén erősödik a szellemi honvédelem alapját képező szuverenitásunk és a hitünk. Különösen igaz ez az államhatárainkon túl élő magyarság terén, hiszen csak az országnak van határa, ám a nemzeti összetartozásunk a határokon átívelő értéket képvisel. A múltbéli tapasztalatainkat és a sorsközösség eszményét felmutató értékelvű történelmi filmek az egész nemzetre kisugárzó erővel bírnak! A méltó történelmi filmek az őseink melletti kiállást jelentik abból a célból, hogy a gyerekeink és unokáink is egyazon magyar szabadságeszmény cselekvő személyiségei legyenek, mint az elődeik voltak! A székely autonómia

melletti kiállítás és a székel címer felmutatása által a XXI. századi nemzeti összetartozást erősítő történelmi filmek egyetemes jelentőséget képviselnek!

A Nemzetpolitikai sajtószemle 2023. november 6-án közzétett számában a magyar államélet és közélet számos meghatározó személyisége fogalmazott meg olyan alapvetéseket, melynek üzenetértéke van a magyar történelmi filmek aranykorát megteremteni kívánó alkotók számára is! A Miniszterelnökséget vezető miniszter, Gulyás Gergely legfőbb gondolata ekként hangzott el: „A 21. századot a magyar gyarapodás és a nemzeti összetartozás évszázadává kell tennünk”. „A miniszter emlékeztetett: még három és fél évtizede sincs, hogy az anyaországban is szabadon élhetünk, hogy a magyar állam újra nemzetben gondolkodhat, hogy egy rendkívül nehéz század következményei után, a határon túli és a diaszpóra magyarságának létrejötte után már nem a történelmi tragédiák következményeként kell tekintenünk arra, hogy a magyarság a világban szétszóródva él, hanem erőforrásként is láthatjuk ezt.” (3) „Petíció a Székely Szabadság Napján!” E címmel „Izsák Balázs a 2024. március 10-i marosvásárhelyi tüntetés résztvevőinek nevében” az alábbiakat tett közhírré: „Ma, 2024. március 10-én, Marosvásárhelyen összegyűlt székeltek és a velünk szolidaritást vállalók itthon és szerte a világban, tántoríthatatlanul, a jog és a demokrácia útját járva, egyhangúlag és ismételten nyilvánítjuk ki akaratomkat: követeljük Székelyföld területi autonómiáját! A Székely Szabadság Napja az emlékezés, de ismételten a jogkövetelés napja is.” „Székelyföld autonómiája – hasonlóan az európai gyakorlathoz – azt jelenti, hogy a szülőföldjén többségi székel-magyar közösség joga és tényleges képessége saját felelősségére és az egész régió érdekében átvenni a közérdekű problémák jelentős részének megoldását, a szubszidiaritás elvének megfelelően, Székelyföld területén élő minden nemzeti közösség érdekében.” „Követeljük, hogy Székelyföld alkosson önálló, autonóm jogkörökkel rendelkező közigazgatási és fejlesztési régiót a Székely Nemzeti Tanács által kidolgozott jogszabálytervezet alapján!” „Székelyföld volt, van és lesz! Székelyföld egy és oszthatatlan. Teljes és tényleges szabadságot és egyenlőséget akarunk Székelyföld minden lakosának! Autonómiát Székelyföldnek, szabadságot a Székely Népeknek!” (4) A „21. századot a magyar gyarapodás és a nemzeti összetartozás évszázadává kell tennünk” és „láthatóvá kell tenni Székelyföldet a nagyvilág számára is”: e célkitűzés elérése kapcsán fontos alapvetés, hogy a magyar Hunyadi-uralkodóház székel eredetének felmutatása terén különleges lehetőséget képviselnek a történelmi filmek, hiszen a különleges helyszínlehetőségek közé tartozik Vajdahunyad várkapornája, ahol 1446 óta látható Hunyadi János kormányzó székel jelképekkel

ékesített genealógiai felségcímere! A XIX. századi kultúrhéroszaink körében közismert volt a magyar Hunyadi-uralkodóház székely eredete, melynek XV. századi címerábrázolási a középkori magyar templomainkban napjainkban is közismertek! Székelyföld autonómiája kapcsán kiemelkedő jelentőséget képviselnek az alábbi miniszterelnöki alapvetések! Orbán Viktor 2015. „március 9-én Magyarország nagyköveteinek rendkívüli értekezletén a magyar kormánynak a határon túli magyarok autonómiatörekvéseivel kapcsolatos mozgástér lehetőségéről szólva nevezte kulcskérdésnek az autonómiát”. „Az autonómiakérdés kulcskérdése a magyar külpolitikának.” (5)

A szellemi honvédelem kiemelkedő jelentőségére világítanak rá a fenti megállapítások, melyek a XXI. századi nemzeti összetartozásunkat erősítő történetírásunk számára egyben a követendő célokat is meghatározzák. Indokolt tehát a XXI. században is mindent megtenni a hazát és nemzetet szolgáló történetírás fejlesztése érdekében. A székely szabadság művelődéstörténeti kincs: ősisége és tartalma páratlan Európában. A jövőt alakítani tudó méltó nemzeti öntudat minden korban meghatározó eszményünk volt: így van ez napjainkban is!

FÉNYKÉPJEGYZÉK

1. fénykép

A székely polihisztor Zágoni Aranka György (1737-1817) az erdélyi királyi tábla ülnöke és törvényszéki közbíró volt: „*Két értekeződés. ... Gubernátor HUNYADI JÁNOSról, melyben megbizonyítatik: hogy ... ős neve Székely volt.*” (Kolozsvár, 1811.) címet viselő műve a legfontosabb értéket képviseli ezen uralkodóház eredetkutatása terén. E műve címlapján a legmagasabb szintű archeogénuszi tanúságtételként rögzítette a magyar Hunyadi-uralkodóház székely eredetét!

HUNYADI JÁNOSról
meg-bizonyítatik: hogy nem volt
Szerelem' Gyermeke,
Hogy ugyan azon egy Apától Hunyadi
Oláh Vojktól még egy Testvére
volt leg alább, és az is Hunyadi
János nevű, és hogy Ős
neve Székely volt.
Irta
ARANKA GYÖRGY.
KOLOSVÁRON
~~~~~
Nyomt. a' Réf. Koll. betűivel 1811.

2. fénykép

Ponori Thewrewk József (Déva, 1793–1870., Pest) tanító, királyi, táblai jegyző, ügyvéd, író, régiségyűjtő, nyelvújító „Magyarországon és Erdélyben mind a két Törvényszék Ügyeinek hites Ügyésze” legfőbb műve a következő címmel jelent meg két évszázaddal ezelőtt: „Három értekezés Hunyadi Székely János Magyarországi Kormányzó, Erdélyi s Havasalföldi Vajda, Tótországi, Temesi s Szörényi Bán, Besztercei örökös Gróf, és Nándor-Fejérvári Kapitány törvényes ágyból lett születésének bebizonyítására” (Pozsony, 1825.).

HÁROM ÉRTEKEZÉS

HUNYADI SZÉKELY JÁNOS',

Magyarországi Kormányzó', Erdélyi 's Havasalföldi Vajda', Tóthországi, Temesi 's Szörényi Bán', Besztercei örökös Gróf', és Nándor-Fejérvári Kapitány' törvényes ágyból lett születésének bebizonyítására.

Jegyzetekkel közli

Ponori Thewrewk József,
Magyarországon és Erdélyben mind a két Törvényszék' Ügyeinek hites Ügyésze.

Pozsony, September' 25-dikén, 1825.

3. fénykép

A magyar Hunyadi-uralkodóház székel eredetét igazolja Vajdahunyd várkapolnájának sisakdíszes Hunyadi-címere, hiszen a gyűrűt tartó holló és az ősi székel jelképek együttes ábrázolásával valósultak meg Hunyadi János 1452-ig lezajló építkezései idején. Köpeczi Sebestyén József 1927-ben kiváló rajzot készített e címerről.

„SUB JURE REGIO”: az 1446 júniusától királyi jogkörrel uralkodói hatalommal bíró Hunyadi János

A vajdahunyadi vár kapolnájának boltzáró köve.

kormányzói zászlajának címere kapcsán legfőképpen azt indokolt alapul venni, amit ő maga fontosnak tartott. 1446-ban Hunyadi János a vajdahunyadi vár kápolnájában mutatta föl a székely őseitől örökölt genealógiai címerét. A kormányzói zászlót ékesítő genealógiai címer 1446 júniusától immár felsőcímer lett: e hadizászló járt a csatatereken. Hunyadi János felsőcímeres kormányzói hadizászlaja hatalmi méltóságot és örökséget képviselt: lecserélésének még a gondolata sem merülhetett fel soha. Hunyadi János kormányzó magyar katonái a haza és a nemzet eszménye jegyében ontották vérüket a csatatereken. A katonai honvédelem és a szellemi honvédelem egysége a katonai örökség része! (A felsőcímeres hadizászlóhoz képest az 1453 februári címeradomány jelentéktelen szintet képviselt, valamint jogsértő is volt, ezért mellőzték a használatát a Hunyadiak.)

Hunyadi János kormányzói zászlajára sosem kerülhetett rá az 1453. február 1. napján adományozott címer, mivel januártól már nem volt kormányzó: hősünknek sosem volt ilyen címerrel ellátott kormányzói zászlaja az 1452-ig zajló csaták során; ráadásul az „*Archiregnum Hungaricum*” jogrendjével ellentétes volt e királyi címeradomány. Katonai örökség: a Hunyadi-hadizászlók felsőcímeri a XXI. századi nemzetünk honvédelmi öntudatát is erősítik! Márciusi ifjaink közé tartozott báró Nyáry Albert (1828-1886) történész, levéltáros, heraldikus, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja, aki „*A heraldika vezérfonala*” (Bp., 1886. 120., 121. o.) címet viselő művében ezt rögzítette: az 1453-as címeradomány után a „*Hunyadi-ház*” az „*ősi címere mellett maradt*”. E tudósunk a Magyar Heraldikai és Genealógiai Társaság megalakításának vezéralakja volt 1883-ban, és a választmány tagja is lett!

4. fénykép

Mátyás király nyitott koronás országcímere a brassói Fekete-templomban látható. Köpeczi Sebestyén József 1927-ben kiváló rajzot készített e címerrel. E felsőcímer szívpajzsán lévő székely jelképrendszer követi Hunyadi János 1446-os vajdahunyadi genealógiai címerének jelképrendszerét.

5. fénykép

A Budavári Nagyboldogasszony-templomban található az Igazságos Mátyás magyar királyunk által 1470-ben készíttetett zárt koronás országcímere, melynek legelőkelőbb, legfontosabb részét jelentő kék színű szív-pajzsán a Hunyadiak ősi címermadara, a csőrében aranygyűrűt tartó holló a Nap és Hold székelcímerezés ábrázolásával együtt került felmutatásra. (Eredetileg a harangtornyot ékesítette, ám 1893 óta a templombelsőben került elhelyezésre.) Hunyadi Mátyás hadjáratai idején e felségcímert ékesítette a király hadizászlaját. E felségcímert szív-pajzsán lévő székel jelképrendszer követi Hunyadi János 1446-os vajdahunyadi genealógiai címerének jelképrendszerét. A zsoldért harcoló „fekete sereg” zászlaja helyett sokkal inkább fontos felmutatni Mátyás király felségcímerezés uralkodói hadizászlaját, mert a XV. századi magyar katonák a haza és a nemzet eszménye jegyében ontották vérüket a csatatereken. A katonai honvédelem és a szellemi honvédelem egysége a katonai örökség része! Katonai örökség: a Hunyadi-hadizászlók felségcímeri a XXI. századi nemzetünk honvédelmi öntudatát is erősítik!

6. fénykép

A XV. századi nemzetünk lovasíjász huszárságának csatateri jelentőségére is indokolt rámutatni Albrecht Dürer 1517-ben alkotott metszete nyomán, melynek hagyományos viselkedésben ábrázolt XVI. századi magyar lovasíjásza hátrafelé nyilazó voltában különleges hadművészeti értéket képviselt a kereszténység védelmében. E kiváló műalkotás alapul vételével készült az a kép, ami Hunyadi János édesapja, Vajk ud-

vari lovag lovasíjász hadművészete és a XV. századi forrásokban is megörökített csatatéri vitézsége előtti tisztelet fontosságát kívánja felmutatni. Dürer metszetéhez képest két fő változtatás látható ezen újdonságot jelentő képen: egyrészt hagyományos magyar bajusz ékesíti az íjészítő vitéz arcát; másrészt a lovasíjász mellkasára felhelyezésre került az a család eredetét igazoló székely jelképes címer részlet, melynek teljes címerképe Hunyadi János építkezései révén Vajdahunyad várkapornájában látható 1446 óta.

Források:

I. A magyar Hunyadi-uralkodóház székely eredete az archeogenetika és a felségcímerek fényében! (1) Magyarságkutató Intézet: Azonosítottuk a Hunyadiak és a Corvinok genetikai örökségét. Írta: MKI. megjelent: 2022. november 18. Azonosítottuk a Hunyadiak és a Corvinok genetikai örökségét Magyarságkutató Intézet <https://mki.gov.hu> > hunyadi-haz-genetikaja-hu > mag... 2022. nov. 18. — 2020-ban Prof. Dr. Kásler Miklós miniszterként kezdeményezte a Hunyadi-ház archeogenetikai vizsgálatát, amelynek keretében zajlottak ... — letöltve 2024. február 12.; (2) A Hunyadiak eredete. Magyarságkutató Intézet. <https://mki.gov.hu> > Kezdőlap > Hírek > Összes hír Ön itt van: Kezdőlap; Hírek; Összes hír; A Hunyadiak eredete. A Hunyadiak eredete. írta: MKI. megjelent: 2022. november 27. Ősi európai genomösszetételűek a ... — letöltve 2024. január 19., **II. Hunyadi János édesapja, Vajk is lovasíjász volt!** (1) A székelyektől tanulta a lovasíjászatot Hunyadi <http://nski.hu> > a-szekelyektol-tanulta-a-lovasijaszatot-h... A Nemzetstratégiai Kutatóintézet és az Orbán Balázs Intézet által életre hívott Orbán Balázs Akadémia égisze alatt ... A székelyektől tanulta Hunyadi János a lovas íjász hadviselést, ...- letöltve 2021. december 21.; (2) Andor József: Magyarország története középiskolák VIII. osztálya számára. Budapest, 1904. 67. o.; (3) Csiky János: Népzenei följegyzések a XVI. századból. In.: Ethnographia. 1904. 118-131. o. In.: Fancsali János: Magyarórmény zenei brevárium. Budaörs, 2003. 78. o.; (4) Bárány Albert: A heraldika vezérfonala. Bp., 1886. 120., 121. o.; (5) Bertényi Iván: I. Mátyás király címerváltozatai. In.: Levéltári Közlemények. LXXIX. évf. 2008. 80., 94. o.; (6) Székely György: Hunyadi László kivégzése: struktúraváltozások a magyar állam és főváros kormányzásában. In.: Tanulmányok Budapest Múltjából. XXII. Várostartörténeti Tanulmányok. 1988. 76. o.; **III. A székely történettudományi értéktár egyetemes jelentősége!** (1) „Az igazságot is meg lehet szokni” - Horváth-Lugossy Gábor a Hunyadiak genetikai azonosításáról. Írta: MKI megjelent: 2022. december 15. In.:

<https://mki.gov.hu> - letöltve 2022. december 19.; (2) Domokos Pál Péter: A moldvai magyarság. Fekete Sas Kiadó, 2001. 22., 24. o.; (3) TUDOMÁNY. Megvizsgálták a székeltek génjeit, kiderült, pontosan honnan származnak. ORIGO 2023.02.01. 14:00 Megvizsgálták a székeltek génjeit, kiderült, pontosan honnan ...<https://www.origo.hu> > tudomany > 20230201-megvizs... 6 órával ezelőtt — Megvizsgálták a székeltek génjeit, kiderült, pontosan honnan származnak. Origo. 2023.02.01. 14:00. Az ELKH Bölcsészettudományi Kutatóközpont – letöltve 2023. február 1.; (4) Dr. Teiszler Éva tudományos munkatárs: „Mit tudhatunk a Hunyadiak származásáról?” című előadásában hangzott el 2021 júliusában a „HUNYADIAK és CORVINOK” nemzetközi tudományos konferencián.; (5) Domokos Pál Péter: A moldvai magyarság. Fekete Sas Kiadó, 2001. 18. o.; IV. (1) M1 Ma reggel. 2024. január 3. 7 óra 35 perc; (2) Tündérkert. MEGAFILM <https://megafilm.hu> > tunderkert Nézd meg hogyan készült a Tündérkert szenvedélyes történelmi kalandfilmsorozat. „Alkotói interjúk. Producerek: Helmezy Dorottya, Kálomista Gábor Rendező: Madarász Isti Vezető írók: Bereményi Géza, Tasnádi István A sorozat forgatókönyveinek végleges verziójának írója: Horváth András Dezső Író: Jeli Viktória Vezető operatőr: Garai Gábor Vágó: Rumbold László Zeneszerző: Balogh Ferenc Jr. Látványtervező: Pintér Réka Jelmeztervező: Zelenka Nóra Grafikai tervezés: Szöllősi Géza” – letöltve 2024. január 15.; (3) Nemzetpolitikai sajtószemle. bgazrt.hu <https://bgazrt.hu> > uploads > 2023/11 > Nemz... PDF 2023. nov. 6. — településen Székelyföld Autonómiájának Napján – közölte az MTI-vel Izsák ... láthatóvá tegyék Székelyföld határait, amelyek nagyjából nyelvi és ... – letöltve 2024. január 15.; (4) Székely Nemzeti Tanács – Hírek Székely Nemzeti Tanács <https://www.sznt.org> > ... A közelgő Székely Szabadság Napja arra készit, hogy felhívással forduljunk szülőföldünk polgármestereihez, 2024. március 10-én tűzzék ki hivatalaik és az ... – letöltve 2024. március 11.; (5) Orbán Viktor: Kulcskérdés az autonómia. In.: Kisebbségi Sajtófókus. Civitas Europica Centralis. 2015. március 11. 3. o.: „Felvidék.ma”; „Láthatóvá kell tenni Székelyföldet a nagyvilág számára is”: A XXI. századi láttatási képességeink a történelmi filmek aranykora és a székeltek jelképekkel ékesített Hunyadi-felsőcímerük egyetemes jelentősége fényében! Forrás: Ősi gyökér 52. évf. 1. sz. (2024. január-március) 47-57. oldal